

הַלְבוֹת סִנְהֶדְרִין פָּרָק ז

א. אֶחָד מִבְּעָלֵי דִינֵינָן שְׁאָמַר פְּלוֹנִי יָדוֹן לִי, וְאָמַר בְּעַל דִּינוֹ פְּלוֹנִי יָדוֹן לִי הָרִי אֵלּוּ שְׁנֵי הַדִּינֵינָן שְׁבֵרֵר זֶה אֶחָד וְזֶה אֶחָד, בּוֹרְרִין לָהֶן דִּין שְׁלִישִׁי; וְשִׁלְשָׁתָן דִּנֵּין לִשְׁנֵיהֶן, שְׁמַתוֹךְ כֶּךָ יֵצֵא הַדִּין לְאַמְתּוֹ. אִפְלוּ הִיָּה הָאֶחָד שְׁבֵרֵר בְּעַל הַדִּין חֲכָם גְּדוֹל וְסֻמוּךְ, אֵינּוּ יָכוֹל לִכְּוֹף אֶת בְּעַל דִּינוֹ שִׁידוֹן אֶצֶל זֶה, אֲלֹא גַם הוּא בּוֹרֵר מִי שִׁירָצָה.

ב. מִי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו קְרוֹב אוֹ פְּסוּל, בֵּין לְהִיּוֹתוֹ דִּין בֵּין לְהִיּוֹתוֹ עָלָיו עַד, אִפְלוּ קִבֵּל אֶחָד מִן הַפְּסוּלִים בְּעִבְרָה כְּשֵׁנִי עֲדִים כְּשֵׁרִים לְהַעֲיד עָלָיו, אוֹ כְּשִׁלּוּשָׁה בֵּית דִּין מְמַחֵין לְדוֹן לוֹ בֵּין שֶׁקִּבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְאַבֵּד זְכוּתוֹ וְלִמְחַל מָה שֶׁהוּא טוֹעֵן עַל פִּיהֶם, בֵּין שֶׁקִּבֵּל שִׁיתָן כָּל מָה שִׁיטָּעֵן עָלָיו חִבְרוּ בְּעֵדוֹת זֶה הַפְּסוּל אוֹ בְּדִינּוֹ אִם קָנוּ מִיָּדוֹ עַל זֶה, אֵינּוּ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ; וְאִם לֹא קָנוּ מִיָּדוֹ, יֵשׁ לוֹ לַחְזֹר בּוֹ עַד שִׁיגְמַר הַדִּין. נִגְמַר הַדִּין, וְהוֹצִיא הַמָּמוֹן בְּדִין זֶה הַפְּסוּל אוֹ בְּעֵדוֹתוֹ אֵינּוּ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ.

ג. וְכֵן מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב לַחֲבֵרוֹ שְׁבוּעָה בְּבֵית דִּין, וְאָמַר לוֹ הִשְׁבַּע לִי בְּחַיֵּי רֹאשֶׁךְ וְהַפֶּטֶר, אוֹ הִשְׁבַּע לִי בְּחַיֵּי רֹאשֶׁךְ וְאֲנִי אֶתֵּן לָךְ כָּל מָה שֶׁתִּטָּעֵן אִם קָנוּ מִיָּדוֹ, אֵינּוּ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ; וְאִם לֹא קָנוּ מִיָּדוֹ, יֵשׁ לוֹ לַחְזֹר בּוֹ עַד שִׁיגְמַר הַדִּין. נִגְמַר הַדִּין, וְנִשְׁבַּע כְּמוֹ שְׁאָמַר לוֹ אֵינּוּ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ, וְחַיֵּב לִשְׁלֹם.

ד. וְהוּא הַדִּין לְמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב שְׁבוּעַת הַסֵּת, וְהַפְּכָה אִם קָנוּ מִיָּדוֹ, אוֹ אִם נִשְׁבַּע זֶה שֶׁנִּהְפְּכָה עָלָיו אֵינּוּ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ. וְהוּא הַדִּין לְמִי שֶׁלֹּא הָיָה חַיֵּב שְׁבוּעָה, וְאָמַר אֲנִי אֶשְׁבַּע לָךְ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה אִם קָנוּ מִיָּדוֹ, אֵינּוּ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ; וְאִם לֹא קָנוּ מִיָּדוֹ אֵף עַל פִּי שֶׁקִּבֵּל בְּבֵית דִּין חוּזֵר, עַד שִׁיגְמַר הַדִּין וְיִשְׁבַּע.

ה. מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב בְּדִין, וְהֵבִיא עֲדִים אוֹ רֵאִיָּה לְזַכּוּתוֹ סוֹתֵר אֶת הַדִּין, וְחוּזֵר הַדִּין: אֵף עַל פִּי שֶׁכָּבַר נִגְמַר הַדִּין, כָּל זְמַן שֶׁהוּא מֵבִיא רֵאִיָּה, סוֹתֵר.

ו. אָמְרוּ לוֹ הַדִּינֵינָן, כָּל רֵאִיוֹת שִׁישׁ לָךְ הֵבֵא מִכָּאן וְעַד שְׁלוּשִׁים יוֹם אֵף עַל פִּי שֶׁהֵבִיא רֵאִיָּה לְאַחַר שְׁלוּשִׁים יוֹם, סוֹתֵר אֶת הַדִּין: מָה יַעֲשֶׂה לֹא מֵצֵא בְּתוֹךְ שְׁלוּשִׁים יוֹם, וּמֵצֵא לְאַחַר שְׁלוּשִׁים יוֹם.

ז. אֲבָל אִם סָתַם אֶת טַעְנוֹתָיו, אֵינּוּ סוֹתֵר. פִּיֶּצֶד: אָמְרוּ לוֹ יֵשׁ לָךְ עֲדִים, אָמַר אֵין לִי עֲדִים, יֵשׁ לָךְ רֵאִיָּה, אָמַר אֵין לִי רֵאִיָּה, וְדָנוּ אוֹתוֹ, וְחִיבוּהוּ כִּיּוֹן שֶׁרָאָה שֶׁנִּתְחַיֵּב, אָמַר קָרְבוּ פְּלוֹנִי וּפְלוֹנִי וְהַעֲידוּנִי, אוֹ שֶׁהוֹצִיא רֵאִיָּה מִתּוֹךְ אֲפִנְדָתוֹ אֵין זֶה כָּלוּם, וְאֵין מִשְׁגִּיחִין עַל עֲדָיו וְלֹא עַל רֵאִיתוֹ.

ח. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁהֲיָתָהּ הָרֵאִיָּה אֶצְלוֹ וְהַעֲדִים עִמּוֹ בְּמִדְּיָנָה. אֲבָל אִם אָמַר אֵין לִי עֲדִים וְאֵין לִי רֵאִיָּה, וְלֹאחַר מִכָּאן בָּאוּ לוֹ עֲדִים מִמִּדְּיַנַּת הַיָּם, אוֹ שִׁהֲיָתָהּ הַחֲמַת שְׁלֹאבֵיו שִׁישׁ בָּהּ הַשְּׁטָרוֹת מִפְּקֻדַּת בֵּיד אַחֲרִים, וּבָא זֶה שֶׁהַפְּקֻדוֹן אֶצְלוֹ וְהוֹצִיא לוֹ רֵאִיתוֹ הָרִי זֶה מֵבִיא וְסוֹתֵר.

ט. וּמִפְּנֵי מָה סוֹתֵר מִפְּנֵי שִׁיכוֹל לִטָּעֵן וְלוֹמַר, זֶה שְׁאִמְרָתִי אֵין לִי עֲדִים וְלֹא רֵאִיָּה, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיוּ מְצוּיִין אֶצְלִי. וְכָל זְמַן שִׁיכוֹל לִטָּעֵן וְלוֹמַר, מִפְּנֵי כֶּךָ וְכֶךָ אִמְרָתִי אֵין לִי עֲדִים וְאֵין לִי רֵאִיָּה, וְהָיָה מִמֶּשׁ בְּדִבְרָיו הָרִי זֶה לֹא סָתַם טַעְנוֹתָיו, וְסוֹתֵר.

י. לפיכך אם פרש ואמר, אין לי עדים כלל, לא הנה ולא במדינת
הים, ולא ראיה כלל, לא בידי ולא ביד אחרים אינו יכול לסתור.

יא. במה דברים אמורים, בגדול שנתחייב והביא ראיה ועדים
אחר שסתם טענותיו. אבל יורש שהיה קטן כשמת מורישו,
ובאו עליו טענות מחמת מורישו אחר שהגדיל, ואמר אין
לי עדים ואין לי ראיה, ואחר שיצא חייב מבית דין אמרו לו
אחרים, אנו יודעין לאביך עדות שתסתור בה דין זה, או אמר לו
אחד, מורישך הפקיד אצלי ראיה זו הרי זה מביא מיד וסותר:
שאין היורש הקטן, יודע כל ראיות מורישו.

יב. מי שקנו מידו שאם לא יבוא ביום פלוני וישבע, יהיה
חברו נאמן בטענותיו ויטל כל מה שטען בלא שבועה, או
שאם לא יבוא ביום פלוני וישבע ויטל, אבד את זכותו ואין
לו כלום ויפטר חברו, ועבר היום, ולא בא נתקימו התנאים,
ואבדה זכותו. ואם הביא ראיה שהיה אנוס באותו היום, הרי
זה פטור מקנין זה; וישבע כשיתבענו חברו, כשהיה מקדם.
וכן כל פיוצא בזה.